

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 3

СКОПЈЕ, 9 ФЕВРУАРИ 1946

Год. II

Службен весник на Народна Република Македонија излегуе повремено. Ракописите се праќаат на адреса: Службен весник на Народна Република Македонија — Скопје. Ракописите не се враќаат.

Цена 5 динари од табак, Претплата за 6 месеци 135 динари, за една година 250 динари. Огласите се приемот по тарифата, објавена во Службен весник бр. 10/45. Чекова сметка бр. 83-109

14

УРЕДБА

За создавање на биро за проектирање за Македонија

Чл. 1.

Названието на бирото е: „Биро за проектирање за Македонија“ — Пробиро за Македонија.

Чл. 2.

Целта на бирото е: да проектира и води надзор на сите врсти обекти од хедротехнички, архитектурен, саопштителен и електромашински карактер.

Чл. 3.

Пробиро за Македонија е самостално комерцијално предпријатие.

Чл. 4.

Седиштето на Пробиро за Македонија е Скопје, но според нуждата и можностите, може да отвори свои филијали и по другите места во Македонија и ќе помага да се отворат окружни и градски бира за проектирање.

Чл. 5.

За исполнување на целта на бирото, Министерството на градежите на Народна Република Македонија ќе стави на расположение своите инструменти и прибори со накнада до дека бирото не набави своји.

Чл. 6.

Чистата печалба влегува во државната каса.

Чл. 7.

Нај-доцна до крајот на месец јануари секоја година Пробиро за Македонија објавуе биланс за работата и приходите за миналата година.

Чл. 8.

Пробиро за Македонија проектира државни, кооперативни и приватни обекти.

Чл. 9.

ПРОБИРО за Македонија се управува од Управител или негов помошник.

Надзор над работата на ПРОБИРО за Македонија го врши Министерот на градежите.

Управителот и неговиот помошник ги назначува Министерот на градежите во согласие со Претседателството на Народната Влада на Народната Република Македонија.

Чл. 10.

За целата работа одговорноста ја сноси Управител, а за поедини проекти: проектантот и ревидентот.

Чл. 11.

Бирото се представува и подпишува од Управителот или неговиот помошник.

Чл. 12.

По блиски распоредби за работата, организацијата, таксите и вознаграденијата за работите ќе пропише Министерот на градежите со правилник.

Чл. 13.

Толкување задолжително по оваја Уредба дава Министерот на градежите.

Чл. 14.

Оваја Уредба стапува во сила со денот на објавувањето во Службениот весник на Народна Република Македонија.

Министер,

Инж. Г. ВАСИЛЕВ, с. р.

Претседател:

Л. КОЛИШЕВСКИ, с. р.

Од с. за „Службен весник“

На основание на чл. 34 од Законот за аграрната форма и колонизација, Министерот на земјоделието и шумарството го донесе овој

13

ПРАВИЛНИК

за

извршување на Законот за аграрна реформа и внатрешна колонизација на територијата на федерална Македонија

Чл. 1. При создавањето на земјишен фонд сч. чл. 3 од Законот за аграрната реформа и колонизација а при одземањето на земја и др. од досегашните сопственици да се има пред вид следното:

а) под голем посед од чл. 3 т. а. од Законот за аграрна реформа и колонизација, кој треба да се разликуе од земјоделски посед чл. 3 т. г. разбира се посед чива вкупна површина надминува 25 хектара обработуема земја или вкупната површина воопште надминува 45 хектара и се обработуе со отадавање под наем, исполица, третица, семе и сл.

Поседите под горната точка се експропрират цело без накнада заедно со зградите, инвентарот, добитокот, храната и семето.

б) под одредбите на т. б. од чл. 3 не спаѓа под удар на аграрна реформа земја сопственост на селата.

Преценката да ли ќе се остави и коју земја на сопствениците за индустриски, градежни, културни и др. друштвени цели, ќе определи Министерот на земјоделието и шумарството, на образложен предлог на окружниот народен одбор.

в) се одземаат сите земјишни поседи на црквите и цамиите а на манастирите и на сите други врсти задолжително верски и световни, ќе се одземе само вишокот над 10 хектара.

На верските институции (цркви, манастири, црквени власти) од поголемо значење или со поголема историска вредност ќе им се остави од нивниот сегашен посед до 30 хектара обработуема земја и до 30 хектара шума. Који се институции од историско значење, се одредени од Претседател на Народната влада.

На поедини манастири и верски институции на кои им се оставува по чл. 9, од поседите ќе се остави и сразмерен дел од зградите, инвентарот (жив и мртов) спрема оставената им земја.

г) нема да се смета голем посед во смисол на чл. 3, т. а. онај посед кој, макар да има површина предвидена за голем посед, го обработуе самиот сопственик лично, на кого е главното занаетие земјоделие, со делимична наемна работна снага и који лично учествуе во обработувањето на земјата со своја физичка работа, — таков посед ќе се смета за земјоделски. Зградите, инвентарот, добитокот, храната и семето на овакви поседници не се одземаат, макар и да се они поголеми од 25 хектара односно 45 хектара, а за одземено вишок земја ќе им се плати законската накнада.

д) под распоредбите на чл. 3, т. д. од законот подпаѓат поседите чији сопственици не се земјоделци, а чија обработуема земја — површина изнесуе помалко од 25 хектара односно 45 хектара вкупна површина.

На поседниците од овој член ќе се остави максимум од 3х-ра заедно со зградите, инвентарот, храната, семето и т. н. а за одземената земја ќе им се плати законска накнада.

Чл. 2. Под постројки ќе се сметат и онија постројки, кои служат за индустриски сврхи а кои се во врска со самите стопанства како воденици, млинови, динки, стругари, влчари, фабрики и др. до колку не се исклучени под чл. 3, т. б. од Законот за аграрна реформа и колонизација.

Под земјоделски жив и мртов инвентар треба да се разбира:

а) мртов инвентар: тука спаѓаат средства за производство (плугови сејалици, справи, мотики, лопати, секири и др.)

б) жив инвентар: работен добиток (коњи, волови, магариња, мазги, биволи) продуктивен добиток: крави, свињи, овци, пчели и птици; расплоден добиток: (бици, ждребци и др.).

Чл. 3. Како едно домаќинство (задруга) по чл. 5 ќе се смета домаќинство затечено на 28-VIII 1945 год. на кои ќе им се определува максимум од 20 до 25 х-ра обработуема земја. По исклучение на секое домаќинство преку 15 члена од горниот максимум ќе се увеличи со по 1 хек. за секој понатамошен член од фамилијата. Ако некој член од домаќинството не живи на стопанството и не е земјоделец нема да му се остави по 1 хек.

Како едно стопанство ќе се смета земјата што ја имаат членовите на домаќинството (родители, браќа, сестри и внуци), тамо каде делбата действително не е извршена и стопанството е единствено. Како едно стопанство ќе се сметат стопанствата на супрузи ако не се били разведени до 28-VIII 1945.

Како обработуема земја ќе се смета земјата под ораница, лојза, овошна градина, ливади, башти, паркови и онија пашњаци по проценка на месната аграрна комисија, кои се zgodни за обработување.

За решение по горните прашања важи положбата на ден 28 август 1945 оод. Сите промени след таја дата не се признават

Сите подаци за својите стопанства и за деловите на истите во разните места се должни да ги достават самите сопственици на месниот народен одбор, преди расправата или најдоцна на еден ден преди да почне расправата на месната аграрна комисија. Во противен случај сопствениците на поседите ќе бидат одговорни по одредбите на законот за сузбијањето на недопуштената спекулација и стопанска саботажа.

За секој посед, који спаѓа под удар на аграрната реформа по прописите на законот за аграрната реформа и колонизација, ќе се утврди површината по парцели и култури по фактичкото положение. Тамо каде е провиден катастар, ќе се пишат и катастарските бројеви и други катастарни знаци.

Чл. 4. При одземањето на вишокот (чл. 3, т. г. и д.) на сопствениците ќе им се исплати оштета во висина на едногодишен среден доход по хек. који ќе се одреди од месната аграрна комисија. Приносот ќе биде претворен во динари и внесен во одлуката.

Ќе се избегне земањето на земја каде има постројки. Дворовите заедно со зградите ќе се сметат во одредениот максимум.

Бившите сопственици имаат право да задржат се до определениот максимум овошни градини и лојза а од другите култури вишокот ќе се одземе сразмерно, што значи, аграрната комисија ќе определи, који парцели се одземаат и треба да се во сразмерен дел, но ќе се иде на това оставениот максимум да прави една целина од прибрано земјоделско стопанство, околу седиштето на сопственикот.

Во случај да е дел од извесно земјиште, које бив. сопственик има право да го задржи, погодно за општи стопански нужди во селото по решението на месната аграрна комисија бив. сопственик не може да задржи овакво земјиште.

Чл. 5. Тамо каде лицето со неземјоделско занимање е член на домаќинството које се занимава со земјоделие, вишокот над 3 х-ра ќе се врати по законот и обичајите за наследство, на членовите од домаќинството који живеат во село и се занимават со земјоделие до определениот максимум по чл. 20 од законот.

Чл. 6. Земјоделски и занаетчиски домаќинства (стопанства) који поради војните собитија како: уништување на стопански згради, мобилизирање, реквизиција и уништување на добитокот, немање доволно работна рака поради фашистичкиот терор, се принудени да ја земјата дават на други лица ќе се сметат како земјоделци који сами ја обработуваат својата земја.

Чл. 7. Земјите експроприрани по чл. 3 и 11 од законот за аграрна реформа и колонизација нема да се внесат во земјишниот фонд, но ќе се остават за предначинени државни (савезни, земски и месни) земјоделски стопанства, за социјални и научни институции и војни установи, до колку са им тие земји неопходими. Големината на земјите што ќе се остават ќе ја одреди Министерот на земјод. и шумарството според нуждите и способноста за обработување на поменатата установа, а на образложен предлог од самата установа.

Чл. 8. Земјата од зебјиниот фонд ќе се доделуе на безимотните и малоимотните земјоделци, који ќе ја работат сами со својте фамилии во местото и поблиската околина. Секој местен народен одбор ќе направи список на сите безимотни и малоимотни, који сакаат да добијат земја со следните подаци:

- 1) Презиме, татково име и име, години старости на главата на домаќинството;
- 2) Занаетие, главно и споредно на главата на домаќинството;
- 3) Од каде е родом;
- 4) Членови на домаќинството који живеат во една куќа со назначение односот на сродството, име, години старости, пол и занаетие на секој член;
- 5) Имотното састојание на домаќинството:
 - а) колку хектара земја притежава по култури сопствена, а колку држи дадена од бившите аграрни власти.

- б) што има од инвентар, жив и мртов;
- 6) Да ли главата на домаќинството или некој член од домаќинството во оваја војна бил борец, кој, од кога; да ли е инвалид, кој и од кога е онеспособен; да ли е позадински работник — конкретно, каков и од кога; да ли е загинал кој, кога и каде;
- 7) Да ли желеа да се пресели, ако му се земја даде на друго место во Македонија кога во местото каде живее домаќинството или во суседното село, изопште нема земја за доделување, како и кога таква земја нема достатачно за да се подмират сите уведени домаќинства во списокот.

Земјоделците безимотни и малоимотни што се навојгават во Југословенската Армија и сираците на падналите борци во војната и од фанатичкиот терор, ќе бидат пријавени од нивните фамилии или од месниот народен одбор по службена должност.

Чл. 9. Министерот на земјоделието и шумарството след извршената експроприација а преди да отпочнат расправите за раздавање на земја на безимотните и малоимотни, на предлог на околските народни одбори ќе определи који земји од земјишни-

од фонд во поедини места ќе бидат разделени на месните селани од местото и околните села, а кои од тие земји ќе бидат ангажирани за внатрешна колонизација.

За таа цел месната аграрна комисија ќе испрати на околинскиот народен одбор список на безимотните и малоимотни со точни сведенија за површината на земјишниот фонд по парцели и култури. Околинските народни одбори на основање површината од земјишниот фонд, бројот на малоимотните и безимотни земјоделци од самото село и околните села, ќе предложи на Министер. на земјод. и шумарство: која површина и кои парцели ќе се остават на самото село, а кои на околните села, и кои ќе се резервират за внатрешната колонизација. След одобруењето на Министер. на земјод. и шумарството определените површини ќе се разделат од месните аграрни комисији за секоје село.

Чл. 10. За земјите што ќе ги добијат безимотните и малоимотните ќе платат сума, која ќе се исплати на сопствениците (по чл. 3. т. г.) на територијата Н. Р. Македонија.

Чл. 11. Земјата од земјишниот фонд ќе се доделува од страна на месната аграрна комисија на безимотни и малоимотни земјоделци, прво на селаните од истото село, и од околните села.

Чл. 12. Првенствено право на доделување на земја имаат оние земјоделци без земја или со малку земја, кои биле борци во партизанските одреди на НОВ и ПОЈ и Југословенската Армија, инвалиди од оваја војна како и инвалидите од миналите војни (од 1912—1918 и април 1941 год.) и фамилијите и сираците на загиналите борци од оваја војна и жртвите и фамилиите на жртвите од фашистичкиот терор.

За да се поправилно определи кој има поголемо право на земја треба да се води сметка за следното:

- а) ако е прашањето за два земјоделца без земја од кои е еден борец, поголемо право има борецот;
- б) ако и двојцата не се борци, поголемо право има оној који има повеќе члена во фамилијата;
- в) за борците да се прави разлика кој од која година е борец;

г) ако се борците од иста година првенство има онај, који има повеќе возрасни членови во фамилијата.

Земјата што ја остават колонистите во својте родни места (чл. 11 т. г.) првенствено ќе се доделува на блиските им роднини, ако имат право на земја.

Чл. 13. Средната големина на земјоделските стопанства за секоја околина, ќе се определи од Министер. на земјод. и шумарството на предлог на околин. нар. одбор, во зависност од бројот на членовите на домаќинствата и вкупната површина на обработуема земја. Тамо каде во една околина, земјата по квалитет и плодност не е еднаква можат за извесни села да се определат две и повеќе средни големини не земјоделски стопанства.

До колку средната големина на земјоделското стопанство е помала од 7 х-ра, а бројот на членовите во семејството поголемо од 6 на секој понатамошен член му се дава уште по 0,50 х-ра, но така вкупната површина да не надминуе 7 х-ра (пример: во околина X, средна големина на стопанството е 4,30 х-ра; лице А, на које му се дава земја, има 8 члена, тогај ќе добије стопанството 4,30+1,00 = 5,30 х-ра. Лице В, на које му се дава земја во околина Н, каде е средната големина на стопанството 5 х-ра, а фамилијата му броји 12 члена, ќе добије само 7,00 х-ра). Дадена земја на едно стопанство, заедно со сопствената ќе износи најмалку 2 х-ра пример: С лицето X има сопствена земја 1,30 х-ра, ќе треба да добије најмалку 0,70 х-ра).

Ако земјата се навогја во близина на поголем град како баштованска или за интензивни култури, средната големина на земјоделското стопанство се намалува за 50%.

Предлогот за среден тип земјоделско стопанство околин. нар. одбори ќе го испратат едновремено со предлогот по чл. 9 од овој правилник најдоцна на пет дена после одржаните расправи во дотичната околина.

Чл. 14. Министерството на земјоделието и шумарството ќе определи кои земји од земјишниот фонд во едно место ќе се поделат на безимотни и малоимотни од самото место, који на околните села, а кои ќе се задржат за внатрешната колонизација.

Задржаните земји за внатрешна колонизација од Министер. на земјод. и шумарството ќе бидат распределени на колонистите од другите места на Македонија.

Разделувањето на земјата на колонистите за внатрешна колонизација ќе ја вршат месните аграрни комисији во чији состав ќе бидат два члена изорани од колонистите, који ќе се населат, на местото на двата члена од месните аграрни интересенти.

Големината на земјата што ќе ја добијат колонистите ќе износи од 2 до 7 х-ра сж. чл. 20 од законот.

Ако се земјата навогја во близина на поголем град како баштованска или со интензивни култури, горната површина се намалува за 50%.

Чл. 15. До колку ќе има условија за створување на инвалидска колонија и на детски колонија за сираците на борците од Југословенската Армија, жртвите на војната и фашистичкиот терор, ќе се створат во споразумение со Министерството на социјалната политика и сојузното Министерството на Народната одбрана по прописите на сојузниот и земскиот закон за аграрната реформа и колонизација, согласно прописаните уредби и правилници за таја цел од сојузната влада.

Министерството на земјоделието и шумарството ќе задржи земја од земјишниот фонд за оваја колонија.

Чл. 16. Доделената земја колонистите можат да ја групират за заедничко обработување на кооперативни начела, и да склучат за тоа договори за рок најмалку од 10 години.

Кооперативно можат да ја обработуваат земјата и онаја аграрни интересенти који имаат и своја сопствена земја, заедно со колонистите. За оваја случајеви ќе важат правилата, који ќе ги пропише Сојузното Министерството на земјоделието на основан рок најмалку од 10 години.

чл. 23 од Сојузниот закон за аграрната реформа и колонизација.

Чл. 17. Земјите доделени по Законот за аграрната реформа и колонизација, ќе се внесат веднага во таписките книги од страна на околин. нар. судови на предлог на аграр. судови при окр. народни одбори со сите задолженија предвидени по чл. 26 од Земскиот закон за аграр. реформа и колонизација.

Чл. 18. Лицата на који им е доделена земја должни се веднага да се населат и почнат да ја обработуваат доделената им земја сами.

Изузетно ќе се дозволи обработката на аграрната земја со наемна работна снага, најголемица друго, кога домаќинството поради смртни случај или други важни причини остане без работоспособна снага по решението на околин. нар. одбор одобрено од Министерството на земјоделие и шумарство.

Во исклучителни случаји поради особени оправдани причини, Министер. на земјод. и шумарството може да го продолжи рокот за населението, које интересентите треба да го барат со писмено образложение преку околин. нар. одбори.

СПРОВЕДУВАЊЕ НА АГРАРНАТА РЕФОРМА

Чл. 19. Месните аграрни комисији се формират на селски збор и това: два члена од месниот народен одбор од који едниот е претседател, другите два члена се бират на селски збор но само од безимотните и малоимотни селани. Околинскиот народен одбор определува за секоја месна аграрна комисија еден од својите членови, који можат да бидат членови во неколку месни аграрни комисији. Околинскиот народен одбор е должен да прецени да ли е изборот на членовите на аграр. комисија правилен и да ли избраните можат да бидат удостоени со таква почаст и должност. Во случај на неправилен избор околин. народен одбор наредува нов избор.

Околинскиот народен одбор ќе состави листа на сите месни аграрни комисији во околината и по еден

примерок од истата ќе ја испрати на окруж. нар. одбор за аграрниот суд и на Министер. на земјод. и шумарството.

Месните аграрни комисији ќе се формираат само во месните нар. одбори каде има земја за експропријација.

Чл. 20. При окр. нар. одбори се формираат Аграрни судови како второстепена аграрна власт која ќе ги решава сите аграрни спорови, како на аграрните интересенти, така и на тија, на кого им е одземена земјата и донесуваат окончателни одлуки по сите прашања без право на жалба.

Чл. 21. Месните аграрни комисији ќе приберат целокупниот материјал од месните народни одбори нужен за одржувањето на расправите.

Утврдуеното на поседите ќе стане поодделно, на јавна расправа која ќе се закаже најмалку на пет дена понапред во место седалиштето на поседот, т. е. во месниот народен одбор со објава или на уобичаен начин. На расправата ќе се поканат сите заинтересовани лица. Ќе се земат мерки да се за сите поседи, расправите во едно село одржат во еден ден. До колку това не е возможно расправите ќе се извршат во што пократко време.

Расправите се јавни и се држат на селски зборови.

Ако се сопственикот на поседот на расправата не јави, она ќе се одржи без него, но во тој случај месната аграрна комисија ќе му одреди заступник. За расправата се води протокол (обр. бр. 1) и ќе се утврдат сите факти кои ќе послужат за донесување на првостепена одлука.

Чл. 22. След одржаната расправа ќе се донесе одлука (обр. бр. 2) во која ќе се назначи да ли се поседот експроприра, во целина (Чл. 3 т. а. б в г и д) или се експроприра само вишокот (чл. 3 т. г и д).

Во првиот случај, со одлуката ќе се експроприраат и згради и постројки, живиот и мртов инвентар (чл. 4 од законот) ако има извршен попис, ќе се одреди привремен управител, који ќе се старае за неговата поделба. Ако не е пописот извршен, месната аграрна комисија ќе одреди пописна комисија од три члена од који најмалку еден треба да е аграрни интересент, која ќе изврши попис и ќе се старае за пописаните згради и инвентар до нивната поделба.

За донесување одлука за утврдуењето на поседот и за одземањето му исцело или делимично да се имат предвид: културите и површината на ден 28 август 1945 год.

Чл. 23. Првостепена одлука за експропријацијата, која ќе се издаде веднага след расправата меѓу другото треба да содржи уште следното:

- 1) Презиме име и татково име на сопственикот на поседот, колку годишен е, од каде е, местожителство и што е по занаети — главно и споредно;
- 2) Кого се од членовите на породицата има и што се по занаети, години старости и во каков сродствен однос е со главата на домаќинството;
- 3) Положението на поседот на 28 август 1945 год.;
- 4) Вкупна површина на поседот по фактичкото му положение по парцели, култури со катастарски бројеви и други катастарни знаци тамо каде е катастарот спроведен;
- 5) Какви терети и службености има;
- 6) Који парцели се остават на сопственикот по култури итн.
- 7) Који парцели по култури итн. се зимаат под аграр;
- 8) Положението со зградите и инвентарот жив и мртов;
- 9) Висина на отплатата, која има да прими бив. сопственик за експроприраните земји;
- 10) Образложение;
- 11) Законски прописи на основание на кој се експроприра;

Чл. 24. Ако некој сопственик има земја во неколку места, расправата за утврдуењето на земјата ќе ја спроведе онаја месна аграрна комисија на чија територија је земјата, а максимумот

пак ќе го одреди онаја месна аграрна комисија на чија територијална надлежност сопственикот има постојани боравок, односно тамо, каде му е стопанското седалиште или се му гавните стопански згради.

Сите поседници који имаат земја во неколку места ќе се должни на пет дни преди расправата писмено да се изјаснат пред надлежната аграр. комисија и да означат каде желејат да им се остави законскиот максимум, со назначение во кој села колку и каква земја и згради уште имаат и дека им е местожителството. Спорните случаи во овој пропис ќе се решаваат пред надлежниот аграрен суд, до колку се пак истите територијална надлежност на повеќе аграрни судови — Министерството на земјоделието и шумарството.

Чл. 25. Веднага след извршената расправа, утврдуеното на поседот и одредуењето на максимумот, месната аграрна комисија донесува одлука, која месниот народен одбор е објавува на уобичаен начин. Месниот народен одбор е должен да ја објави одлуката истиот ден кога ќе ја прими од месната аграрна комисија.

На бив. сопственик на земјата, како и на секоје друго лице му е дозволена писмена образложена и со докази поткрепена жалба преку месната аграрна комисија за аграрниот суд при окр. нар. одбор во рок од пет дена од денот на објавуењето на одлуката. Претставителите и месните безимотни и малоимотни земјоделци, жалбата можат да ја дадат и на протокол кај месниот народен одбор во определениот рок.

Чл. 26. Месната аграрна комисија должна е жалбата со сите документи и свој исцрпен извештај и образложен предлог, да ја достави во рок од три дена на Аграрниот суд за донесување на окончателна одлука.

Месните народни одбори се должни, ведага след објавуењето на одлуката, да известат месната аграрна комисија кога е одлуката била објавена.

Месната аграрна комисија е должна одлуката за експропријација да ја достави на Аграрниот суд и кога нема жалба во тридневен рок. Аграрниот суд е должен да ја разгледа одлуката и кога нема жалба по службена должност да донесе окончателна одлука.

Чл. 27. След донесуењето на окончателната одлука за експропријација, на предлог на Аграрниот суд при Окружниот народен одбор ќе се бришат по службена должност сите долгови и забрани за земајта и за другите објекти што се експропрират. Соответните задолженија спрема оставениот максимум на сопственикот и тија врху земјата од чл. 8 од земскиот закон за аграрната реформа и колонизација, нема да се бришат.

Чл. 28. Кога ќе се утврди од Министерството на земјоделието и шумарството (чл. 9 од овој правилник) површината, која има да се додели на безимотните и малоимотните селани од местото и од околните села и се определени средната големина на земјоделските стопанства (чл. 13 од овој правилник) Месната аграрна комисија ќе закаже расправа за распределување на земајта, која ќе се одржи на селски збор.

Чл. 29. Јавна расправа за распределување на земјата ќе се закаже најмалку на 5 дена понапред во местото кај што се навогја земјата или во место седалиштето на месниот Народен одбор со објави или на уобичаен начин. На расправата ќе се поканат сите заинтересовани лица. Ќе се земат мерки за сите села од еден месен одбор расправите да се одржат во еден ден, до колку това не е возможно, истите ќе се извршат во што по кусо време. На расправата ќе се одреде, кој од пријавените аграрни интересенти и на колку земја имат право, а кој немаат право. На расправата ќе се одреди, који парцели ќе им се доделат по врста и култури со назначение бројот, или местото названието и името на бив. сопственик.

Чл. 30. При распределување на земајта ќе се води строго сметка: 1) да не биде превизишена средната големина на стопанството определена од Министерството на земјоделието и шумарството по чл. 13 од овој правилник, сметајќи ја тука и сопствената земја; 2) да се спази редот за првенство по чл. 17, 18 и 19 од земскиот закон и чл. 12 од овој правилник.

Чл. 31. За расправата за распределуењето на земјата, месната аграрна комисија ќе води протокол на селскиот збор (обр. бр. 3) во кој ќе бидат внесени сите сведенија за аграрните интересенти предвидени во чл. 8 од овој правилник.

Чл. 32. След одржаната расправа месната аграрна комисија ќе донесе одлука (обр. бр. 4) во која ќе се назначи, који аграрен интересент добива земја, колку и која земја му се доделува со сите податоци од чл. 8 од овој правилник.

Чл. 33. Месната аграрна комисија е должна да е донесе својата одлука најдоцна 2 дена по одржаната расправа. Против оваја одлука секое заинтересовано лице во рок од 5 дена од објавуењето има право на жалба на Аграрниот суд преку месната аграрна комисија. Жалбата може да се изјави усмено на протокол или писмено преку месната аграрна комисија.

По изминуењето рокот на жалбата, месната аграрна комисија е должна, одлуката со или без жалба, со сите документи да ја достави на Окр. аграр, суд при Окр. нар. одбор со исцрпен извештај и предлог за окончателно решение.

Чл. 34. Кога одлуката за доделената земја ќе постане правоснажна т. е. ќе биде потврдена од аграрниот суд, месната аграрна комисија ќе изврши и ќе ги предаде на аграр, интересенти.

Чл. 35. След привременото предавање на земјата на аграрните интересенти месната аграрна комисија ќе состави список во пет примерка со следните рубрики: 1) Презиме, татково име и име; 2) место живеење; 3) број на членовите на фамилијата; 4) колку сопствена земја има; 5) колку му е доделено; 6) бројеви на парцелите или место название по култури и површина, со назначение на бившиот сопственик; 7) бројеви и дата на одлуките за експропријација и доделуење на земјата.

Овој список ќе се достави во по еден примерок на: месниот нар. одбор, окол, нар. одбор, аграр, суд при Окр. нар. одбор и Министер. на земјоделието и шумарството. Овие списоци месниот народен одбор ќе ги објави на уобичаен начин. Во рок од 3 дена, секое заинтересовано лице има право на жалба за неправилно извршена парцелација преку месната аграрна комисија до аграр, суд при окр. нар. одбор.

Ако нема жалби привремената парцелација од месната аграр. комисија се огласува за окончателна, а ако има жалба аграр, суд при окр. нар. одбор со одлуката по жалбите ќе ја огласи парцелацијата за окончателна.

ПРЕЛАЗНИ НАРЕДБИ

Чл. 36. Сите писма, молби и решенија во врска со законот за аграр, реформа и колонизација, до колку се однесуваат на доделуење на земја се ослободуваат од плаќање на такси. Аграрните интересенти ослободуваат се од такси и кога поднесуваат молби и жалби во врска со законот за аграр, реформа и колонизација, па и да не се во врска со доделуењето на земја.

Чл. 37. Земјата експроприрана од црквите, ма-настирите, верските установи и верските задужбини, ќе се доделува на прво место на аграр, интересенти (месни и колонисти) од онаја народност и вероисповест на која припаѓаат сопствениците на експроприраната земја.

Земјите, кои се во текот на војната останали без сопственици и правни наследници (чл. 3, т. „е“) по правило ќе се доделат на прво место на аграр, интересенти (месни и колонисти) од онаја народност и вероисповест на која припаѓаат бив. им сопственици.

Чл. 38. Ако се извесна слободна аграрна земја во текот на економската година не раздели, месниот народен одбор е должен да е обработи или да е даде под наем да се обработи. За необработена слободна фондова земја сноси одговорност месниот народен одбор.

Чл. 39. Потребниот административен персонал за спроведуењето на аграрната реформа го ставаат на располагање соодветните народни одбори. До колку месните народни одбори немаат доволен број ад-

министративен персонал, на истите им се доделуваат од околските народни одбори.

Околските и месните народни одбори се должуваат да при спроведуењето на аграрната реформа употребуваат сите расположиви чиновници во истиот.

Чл. 40. Нужниот премер и нужната парцелација за земјата, која се доделува на аграрните интересенти и колонисти, ќе го вршат спрема потребите, стручни технички лица со који располага Министерството на земјоделието и шумарството и оделението за катастарот.

Премерот и парцелацијата ќе се организира по окрузи под директен надзор на аграрните судови при окр. нар. одбори.

Сите планови и апарати по аграрната реформа и колонизација ќе се држат кај окружните народни одбори.

Чл. 41. Трошковите за премерот и парцелација за дневниците и патните на државните чиновници, и за внатрешната колонизација паѓаат на терет на Републиканскиот буџет за спроведуење на аграрната реформа и колонизација при Министерството на земјоделието и шумарството.

Чл. 42. Ако се установи, да некој аграрен интересент или колонист е добил повеќе земја или во опште немаал право на земја во првиот случај ќе му се одземе вишокот земја а во последниот ќе му се одземе земјата исцело и ќе ги сноси тешкотиите.

Чл. 43. Месните аграрни комисији при делеењето на земјата и парцелацијата можат да непотребните службености поништаваат и нови да отвараат според нуждите.

Чл. 44. До колку со Земскиот закон за аграрната реформа и колонизација и со овој Правилник не се обхванати некој одредби, од Сојузниот закон за аграрна реформа и колонизација од 28-август 1945 год.

Чл. 45. Составен дел на овој правилник се и обрасците кои се со овој правилник предвидуваат (обр. 1, 2, 3 и 4).

Чл. 46. Овој правилник влегува во сила од денот на неговото објавуење во Службен весник на Федерална Република Македонија.

МИНИСТЕР

на земјоделието и шумарството
Б. Фотев, с. р.

ЗАКОН

На основание на чл. 33 од Законот за аграрната реформа и колонизација на Федерална Македонија пропишуам следниот

15

П Р А В И Л Н И К

За образование и за работата на аграрните судови при окружните народни одбори

Чл. 1

Седиштето на окружните народни одбори се образуват аграрни судови.

Чл. 2

Територијалната надлежност на аграрниот суд се поклопуе со територијата на соодветниот округ. Аграрниот суд при Окружниот народен одбор во град Скопје е надлежен и за територијата на град Скопје.

Чл. 3

Судот се состои од претседател и четири члена. Окружниот народен одбор предлага пет лица, од који најмалку три се од редовите на аграрните интересенти. Министерот на земјоделието и шумарството од предложените ќе назначи еден за претседател и четворица за судији.

Чл. 4

Должностните места на претседателот и судијите на аграрниот суд се почасни.

За учествуење на заседанијата на судот и за свршуењето на работите, који им возлага судот или претседателот, на одделните членови на судот, ќе им се одреди надомнада со одделни одредби.

Чл. 5

Должноста на претседателот на судот е:

1) Да свикнува заседанија на судот и со нив да раководи;

2) Да се грижи за подготвувањето на материјалот и собирање на податоци, који се потребни за донесување на судските одлуки;

3) Да ги потпишуе одлуките, који се донесени на заседанијата на судот, како и сите писма од административен карактер, који ги испраќа судот до други установи или лица.

Во случај, кога претседателот не живее во седиштето на судот, или е спречен, судот по предложението на претседателот ќе одреди судија, који ќе потпишуе место претседателот. За потпишување на писмата од административен карактер, со који се нешто испраќа или се барат податоци претседателот може да овласти некоје од должностните лица, који вршат административни работи во судот.

4) Да се грижи за извршувањето на одлуките на судот.

Чл. 6

Должноста на судијата е:

1) Редовно да доваѓа на заседанијата на судот и совесно да врши својата должност.

2) Да извршуе работи, који му ги возложуе судот или претседателот.

Чл. 7

Во надлежност на аграрниот суд спаѓа:

1) Донесување на второстепени окончателни одлуки за утврдување на објектите на аграрната реформа;

2) Донесување на второстепени окончателни одлуки за утврдување на аграрните субјекти;

3) Донесување на окончателни одлуки по сите жалби против одлуките на месните аграрни комисији, донесени при извршувањето на аграрната реформа;

4) Окончателно решавање на сите спорови који ќе се појават во врска со извршувањето на законот за аграрната реформа и колонизација, до колку одлуката по нив не е ставена во надлежност на Министерот или други установи;

5) Извршување на сите работи во врска со спроведувањето на аграрната реформа, који му налагаат законите, уредбите, правилниците, напатствијата и наредбите, који се однесуваат на аграрната реформа.

Чл. 8

Заседанијата на аграрниот суд се одржуваат по потреба.

До колку истиот ден не бидат донесени одлуки по сите пристигнали предмети, по правило, новото заседание ќе се закаже за идниот ден.

Чл. 9

Заседанијата на судот ги закажуе претседателот со покани, који се враќаат на членовите на судот. Закажувањето може да биде и телеграфски. Поканата треба да се враќа најмалку 48 саати пред почнувањето на заседанието. Заседанието може да се закаже и при завршувањето на изминалото заседание, кое ќе се констатира во записникот. Во овој случај, не е нужно да изминат 48 саати до почнувањето на новото заседание.

Чл. 10

Сите одлуки на својите заседанија, судот ги донесува со вишегласие.

Записникот на заседанието го води определен судија или должностно лице, који врши административни работи во судот доколку му судот дозволи оваа работа. Претседателот ги формулира сите одлуки и ги диктира во записникот. По свршетокот на заседанието записникот го потпишуваат: претседателот, судиите и записничарот.

Чл. 11

На заседанијата на судот, по покана на претседателот или на судот, можат да присуствуваат и специјалисти и вешти лица од редовите на државните службеници со право на саветодателен глас.

Чл. 12

До колку некој член на судот не присуствува два пати на заседанието, а не докаже да е бил спречен со некоја неодољива работа или по болест, претседателот односно членовите на судот ќе го известат за горното окружниот народен одбор. Одборот ќе испита и по потреба ќе предложи на Министерот смена на тој член, предложувајќи нови кандидати. Окруж. народен одбор, може и по своја иницијатива да предложи смена на одделни судии и на целиот суд, образложувајќи својот предлог. Одборот ќе предложи истовремено и нови кандидати за судии согласно чл. 3 од овој правилник.

Кога Министерот лично или преку својите органи утврди неактивност или несовесност на одделни членове на судот или на целиот суд, ќе побара од Окружниот народен одбор да предложи нови кандидати.

Исто така се постапува и кога некој од членовите на судот поднесе оставка или кога е за по долго време спречен да е врши таја должност.

Окончателна одлука за сите случаи од овој член донесува Министерот.

Чл. 13

Администрацијата на судот е води персоналот на окружниот народен одбор, који ќе определи нужниот број службеници. Овие службеници ќе вршат работите на судот покрај својата редовна должност.

Окружниот народен одбор ќе осигура потребни канцеларијски просторији за правилната и редовна работа на судот и ќе му набави канцелариски намештај, материјал и друго.

Чл. 14

Работата на судот ќе биде под контролата на Министерот на земјоделието и шумарството, до кога судот ќе испраќа секој 1 и 15 во месецот извештај за својата работа.

Чл. 15

Овој правилник влегуе во сила од денот на неговото објавување во Службен весник на Народна Република Македонија.

МИНИСТЕР

на земјоделието и шумарството,
Б. Фотев, с. р.

О Г Л А С Е Н Д Е Л

П О К А Н А

Индустриско удружение за Македонија ќе одржи своето Оснивачко собрание на ден 24 февруари 1946 год. во 9 сатот пред ручек во салата на Трг. инд. камара со овој дневен ред:

1. Отварање на собранието
2. Биране на три оверувача на записникот који се води во исто време и бројачи на гласовите;
3. Читане на правилата;
4. Извештај на Акциониот Одбор за досегашната работа на Удружението;
5. Извештај на Акциониот Одбор за состојбата на благајната.
6. Даване разрешница на Акциониот Одбор за досегашната работа;
7. Предлог на буџетот за 1946 год.;
8. Овластување на Управниот одбор да може во 1947 год. да буџетира на основа на буџетските дванаестини до годишното собрание;
9. Бирање на нова управа;
10. Прашана и предлози.

Собранието ќе решава во 10. точка од дневниот ред само по оние предлози и прашања кои се поднесени писмено до Удружението 5 дена пред собранието.

Се поканиа сите припадници на Удружението да неизоставно дојдат на ова собрание.

Од Индустриското Удружение за Македонија,

12